

I = INTERVIEWATOR; R = RESPONDENT

M.D. - Maistru minier

I: Bună ziua

R: Bună ziua

I: Pentru început aş dori să îmi spuneţi numele şi data naşterii

R: Mă numesc MD, sunt născut în 1945.

I: Profesiile părinţilor dumneavoastră sau ale rudelor apropiate erau legate de minerit?

R: Sunt născut dintr-o familie de muncitori, tata a fost muncitor simplu, mama casnică, ulterior membră CAP amândoi părinţii, de fapt şi ştiu că au dus-o greu, în primii ani, vă daţi seama că am fost şapte fraţi din care singurul salariat era tata, aveam pământ puţin, foarte puţin aşa cât să ne întreţinem, strictul necesar, nu putem să zicem, la două hectare de pământ la, şi ... o viaţă grea s-a dus, totuşi. Dintre toţi fraţii, să zicem aşa, eu am avansat în funcţie ... dar am şi o soră educatoare, şi ceilalţi au fost muncitori, am avut unul din frate o terminat telecomunicaţii şi ...

I: Ok. Cum de v-aţi ales meseria, de ce aţi intrat în sistem, ce v-a determinat să îmbrăţişaţi o meserie în domeniul mineritului?

R: Începutul meseriei, deci prima mea calificare a fost de construcţii, am terminat construcţiile, am făcut trei ani de cursuri de şcoală profesională şi ... am terminat la 17 ani, am lucrat doi ani şi jumătate, se câştiga foarte slab am zis că un an de zile mă duc să mă angajez la mină. M-am dus la mină la Baia Sprie pentru că aveam nişte consăteni care lucrau acolo... şi am zis că lucrez să pot să îmi câştig nişte bani să pot cât de cât, eram şi în construcţie cu casa la tata, şi să pot să avansez un pic în..., să am bani înainte de armată, că bănuiam că trebuie să mă duc în armată la 20 de ani. Aşa am ajuns la mină la Baia Sprie, am lucrat la construcţii subteran, am ridicat rostogoale şi unde era nevoie la început. Am zis că nu pot rămânea aici, trebuie să fac ceva totuşi mă calific, să pot să îmi dea categorie să câştig nişte bani, am început şcoala de ajutor minier, pe urmă şcoală de miner. În doi ani de zile am fost miner calificat. Am lucrat ca miner vreo cinci-şase ani, da cinci ani, şi am fost propus pentru şcoala de maiştrii. Am făcut doi ani de şcoală de maiştri şi pe urmă m-am, cum se zice, recalificat din mers şi am rămas cu ea. Cu toate că în primă fază am zis că rămân numa un an de zile doar până la armată. Nu a fost să fie aşa, nu m-am dus nici în armată la 20 ani pentru că s-a pierdut dosarul ăla de încorporare şi până l-au găsit aştia... .Dacă nu trebuia să merg la şcoala de maiştrii probabil că nu făceam armată, că în armată m-au dus la 26 ani şi vă daţi seama că trebuindu-mi act de satisfacerea sau copie după livret, că asta cerea, sau o motivare medicală că sunt inapt militar, aia nu puteau să mi-o dea şi m-au dus târziu în armată – asta-i realitatea. La 26 de ani am făcut armata. Şi după armată când am venit am mai lucrat şase luni şi am plecat la şcoala de maiştrii. Am terminat în 1973 am terminat şcoala de maiştrii şi de atunci am fost maistru la Baia Sprie până în '91 când m-am pensionat.

Bine ulterior am fost făcut maistru principal, am fost adjunct șef sector și ultima dată adjunct șef sector am terminat. Toată perioada, am lucrat în la același sector foarte interesant, nu așa a fost, nu mi s-a dat voie să mă duc, între ghilemele voie, se mergea și la Borșa detașări, se mergea și în Oltenia, cred că am fost singurul sau printre cei mai puțini care nu au fost detașați perioada asta. Aveau nevoie de mine la Baia Sprie. Era nevoie că asta era ... și am avut un sector, a fost un sector, sectorul doi a fost un sector cu pondere foarte mare de producție. De exemplu la sectorul doi aveam 11.500 de tone, minereu pe lună, în comparație cu mina Herja unde era personal ... nu cât aveam noi la sector, și aveam 9000 și ceva. Îi drept că la ei, am fost odată într-o vizită la ei, la ei filonul era foarte îngust, aveau filoane ... ei când aveau filon de doi metrii, mamăă ce filon lat avem noi. Le zic „băă la noi la Baia Sprie îs 14 metrii filon”, am avut filon de 14 metrii, bine nici la noi nu tot era așa, media era peste patru, trei patru era media la noi. Trei patru era media la noi. Am avut și de 14. Pe șantierele de la orizontul 13 acolo erau filoane ... de aia am și făcut metode, o să revin la metode de exploatare, o metodă trebuia să găsim o metodă de a exploata zăcământul ăla la lățimi așa mari. Că când am în '64 când am mers la orizontul 12, am prins orizontul 12, orizontul 13 din plin era încă 13 era în deschidere și cu filoane destul de înguste. Erau alte metode de exploatare, metode de exploatare cu diagonale, cu rambleuri și ... pe urmă am avut metode orizontale tot cu rambleu, cu rambleu care primeam de la orizontul superior sau îl produceam. De exemplu am avut filoane, filonul principal de la căminul patru până la căminul 13, la orizontul 13 vorbesc, era filon ca până la patru metrii trei patru metrii, făceam camere în sud, spre exemplu pentru a produce sterilul , deci intram acolo, făceam niște camere și cu sterilul ăla

I: Așa numitele camere de rambleu.

R: Rambleam în continuare. De mare ajutor ne-o fost mașinile de încărcat când s-au adus primele Atlas Copco știu că am ieșit afară să le manipulăm, atunci vreo două săptămâni le manipulam numai la nisip afară e altceva, dar în mină... ălea ne-au venit ca și o mânășe în ajutor pentru că s-a lucrat, am prins perioada când se lucra cu trocul deci aveam un troc din ăla așa și cu sapa trăgeam în iel dădeam la ... muncă ca de Sisif, grea de tot. Asta a fost începutul, pe urmă bineînțeles că s-au adus, importat între ghilimele alte metode de exploatare, deci metoda cu subetaje a fost adusă din Suedia. Știi când am început să facem metoda cu exploatare în camere și cu pușcări masive, asta a fost o noutate și cu randament foarte mare și cu preț de cost redus în sensul că făcând numai galerii și ăsta am avut galerie principală pe sud paralelă cu zăcământul și pe urmă am făcut galerii transversale până se termina filonul, era deci, produceam tot timpul, se producea aveam producție cum ar veni. Bine mai mică la început dar până pregăteai un panou din ăla dura câțiva ani pe urmă am făcut spațiu de degajare pe partea nordică la un panou și ăla era spațiu de ... am băgat instalațiile de perforat găuri medii până la 6 metrii că asta era subetaje din 6 în 6 metrii și pușcare spre spații de degajare și pe urmă Un alt avantaj mare care o venit după aia, o venit mașinile de mare tonaj, adică cupe de 3 metrii cubi, vagnere, fadroma la început, pe urmă vagnerele cu care am produs la minereu, deci noi lucram mult mai mecanizat, după mine, a fost mina de la Baia Sprie a fost una dintre cea mai bine mecanizată mină, vorbesc

din Bazinul Băii Mari, pentru că am fost primi care am introdus skip la extracție, nu numai cu vagonetul, am avut, mai vorbesc, instalații din ăstea de control, am avut ...no... aveau la dispecerat prin televiziune se vedeau toate puțurile, care ce lucra, tot deci o instalație făcută de un tehnician de al nostru de la mină. Și erau ... toate mergeau ca pe roate

I: Vorbim de anii sfârșitul anilor '70 începutul anilor'80.

R: Nuuu, mult mai târziu, cam pân ...mecanizările astea ne-au venit cam pân '78 cam acolo '80 cam aproape de '78 atunci am început să aducem utilaje mașinile de încărcat pe Atlas Copco alea le-am adus mult mai devreme un pic dar chiar înainte de '74 cam așa, dar vorbesc vagnerele alea mari de Baia Mare, prioritate, alea o venit mult mai târzie, și am avut de exemplu ... la orizontul 14, când am introdus vagnerele și am avut un atelier mecanic în două camera dotat cu strung, cu raboteză, cu tot ce trebuie. O echipă de mecanici auto și ... asta, care numai pentru utilaje, niște băieți formidabili, aduși de la altă unitate și care erau de mare folos, vă dați seama că și astea aveau defecțiunile lor, intrau în reparații capitale, dar când o dată la doi trei ani dar aveau cine să le facă, am avut posibilități, unele piese le produceau iei acolo la strunguri, da.. , nu am stat niciodată din cauza lor. Aveam o mașină în reparații dar trei patru mergeau, producția, revenind la productivitatea pe care o aveam, era normal ca noi să putem produce mai mult fiind dotați peste nivelul lui Herja, sau unde ei nu aveau ...nici nu aveau ce să caute cu utilaje din ăstea așa mari, ei mașina de încărcat și cam atât. Metode de exploatare, am prins multe metode de exploatare, și descendente cu podire și cu, tot camere pentru că așa se lucra. Metodele astea o venit un pic târziu, ăstea dacă erau ce ceva mai repede probabil că altfel pregăteam zăcământul în sine, panourile de zăcământ pentru că altfel lucrările de pregătire a unui panou să zici, trebuie să ști cu ce vei lucra acolo și să ști caracteristicile rocii pentru că una e să ști bă cum armăm, cât trebuie ...care metodă se pretează la zăcământul propriu zis, să vedem roca înconjurătoare, ne permite să mergem cu sau fără suținere. E o muncă foarte grea, mie să nu îmi spuie cineva că e o muncă simplă, dacă nu prindeam perioada de când m-am angajat, din 16 septembrie 1964, parcă și acum țin minte, încă nu aveam 19 ani, când se lucra și fără apă, se perfora pe uscat, nu era numai în zona centrală puțin, vorbesc de puțul Terezia, acolo era puțul central cum ar veni, era extinsă apa dar numai până la o anumită distanță, o anumită distanță de puț, vorbesc, pe urmă am introdus apa, dar asta pe la vreo cinci – șase ani, apa peste tăt. Unora mai ales celor care lucrau în suitori le plăcea să perforeze pe uscat, se perfora mai ușor suitorii, dar când venea de acolo parcă era de la cărbune omul, era praful ală. Nici nu au trăit bieții de ei mult că nu au înțeles eficiența adică logica, pentru sănătatea lor apa în primul rând, greu s-au ... deci o costat mult extinderea conductei cât trebuia în mină, vă dați seama...

I: Vom revenii. Spuneți că ați urmat o școală cu profil minier, deci, școala de maiștrii. Ce amintiri aveți din școală, vă mai amintiți vre-un profesor, vă amintiți de cursuri, vă amintiți ce abilități ați fost învățat să vă ...?

R: Îmi amintesc cu mare plăcere de cursurile de la școală am fost, în primul rând am fost ...am avut colegi de la toate minele, absolut toate minele, unu doi, cât considera conducerea că are

nevoie cam atâta trimeea. De regulă mai mult de trei patru nu nu, noi am fost trei de la Baia Sprie, am fost singurul care am venit înapoi. Cursuri foarte bune, după mine a fost o scoală pe care nu am să o uit, nu am cum să o uit, pe care aş recomanda-o şi în viitor să se facă. Bine acum nu avem minerit dar vorbesc şi în alte meserii, că am aflat de la alte unităţi de aici din oraş care îşi calificau maiştrii. De ce spun asta? Pentru că în doi ani de zile, că având un pic de experienţă în spate pentru că ai lucrat câţiva ani, adică nu trimeea pe unu nou angajat, vă daţi seama, având nişte experienţă ştiind unele aspecte din mină, unele metode de exploatare cât de cât le aveai acolo le-am mai aprofundat în primul rând şi le-am luat al bani mărunţi cum s-ar zice, învăţat aşa ştiinţific, mai mult, am învăţat de exemplu desenul tehnic care ... eu am făcut desen tehnic şi la construcţii, mie mi-a fost foarte simplă, nu că mă laud am fost singurul, vorba aia , elev care am terminat cu zece pe flanc, nu că nu aveam ce învăţa, că am învăţat acolo şi vă daţi seama pentru mine geologia a fost cea mai grea, că-s denumiri şi ă ..., însă am avut un profesor, profesorul P., fie iertat am înţeles că nu mai e între noi, care cu atâta patimă ne-a învăţat, ştiu că într-o vacanţă de vară am lucrat două săptămâni cu el şi am făcut 12 panoplii cu minerale în partea stângă şi pe urmă toate caracteristicile duritate, ... tot tot ce conferă la fiecare, şi am pus la câte o bucăţică de floare de mină, le-am prins cu gips acolo în ... formidabile au fost nişte lucrări de vis. Când au venit colegii o rămas uluiţi. M-am dus, m-a rugat să mă duc să-l ajut „da do'mle vin” şi-am făcut două săptămâni deci din vacanţa aia le-am terminat, cât am... . Deci ne-am dotat într-un fel cabinetul de geologie pe care îl aveam. Sau am avut la desen, era şeful lucrărilor, era domn profesor R., era şef de lucrări la Institutul de Mine, deci un specialist, acumă chiar m-a rugat că nu vin să lucrez la dânsul că tre să aleagă , i-a plăcut cum, zic, „cântăriţi la salar vedeţi cum îi”. Totul pentru mine a fost salariul, am zis-o de la început dar şi pe parcurs pentru că între timp m-am căsătorit când eram în anul doi la maiştrii şi am avut doi copiii după aia şi ne-am cumpărat apartament. Am luat bani de la bancă, împrumut, şi o trebuit să-mi plătesc, aveam nevoie de banii ăia ca orice om, şi de aia am zis că am tins să refuz nişte funcţii, nişte plecări în altă parte pentru că erau salariile mai mici, se trăia greu, să ştiţi că în perioada, am prins perioada aia a lui ă ..., când până la revoluţie a fost destul de greu de trăit pentru că nu se găsea, carnea era din ce în ce mai, o perioadă când nu se găsea aproape de loc decât aşa cu pile, ... a fost greu, vă daţi seama. În mină muncă grea şi cu răspundere mare, vă daţi seama, ca maistru ai oamenii tăi, dar ca maistru principal ai deja pe tăt sectorul, în primul rând răspundeai în primul rând de viaţa noastră a minerilor sau a personalului dar te gândeai şi la viaţa familiei acestor oameni, pentru că şi ei trebuia să ducă bani acasă pentru ce de aia veneau să lucreze acolo. Trebuia să te gândeşti, ... aveam aşa o ... câteodată, şi mi-am făcut timp de fapt, la ora de instructaj urmăream oamenii să văd care cu ce psihic îi, să-l văd la apel, că-l vedeam supărat imediat, dacă nu acolo între oamenii tăţi la locul de muncă când mergeam „ce e, ce s-a întâmplat? ce necazuri ai?” Eu zic că conta şi asta şi ă lucrul asta cu omu nu e uşor, nu-i uşor şi încă ceva, lucru asta l-am cerut lui domn director general o dată într-o şedinţă, trebuia să se predea psihologia muncii, nu numai în minerit în toate ... la toate meseriile, nu se predă, nu se face psihologia muncii, munca cu omul e foarte grea, munca cu omul ...ca să scoţi din el, vorba aia, tot ce poate să dea randament acolo

trebuie să-l cunoști, să-i cunoști felul de a fi, să știi cum să vorbești cu ei, păi da am avut mineri foști preoți, foști juriști.

I: Milițieni.

R: Fost milițieni, foști foști din toate ăstea pentru că era școala de educare era în mină, condamnare la loc de muncă, așa se spunea atunci, și și trimetea acolo deci una vorbeam cu unu cu patru clase, că am avut mineri cu patru clase de la țară destui, cu șapte clase altă limbă trebuie să vorbești sau unu care avea liceu, unu care avea facultăți facultate, nu puteai să vorbești cu fiecare una, trebuia să ai o răbdare de fier, mina nu prea te lasă să stai cu fiecare într-un fel dar măcar din când în când să ajungi la fiecare om să-l îmbrăbătezi dacă vezi că are necazuri sau știu eu ... era greu. Asta într-un fel și doi apăreau fenomenele astea .. boală, n-a fost ... numai cine nu a fost în mină nu știe.

I: Ne-ați povestit că aveți copii, a îmbrățișat vreo unul din ei carieră în minerit?

R: Ăă

I: Sau aveți vre-un regret că nu a îmbrățișat?

R: Nu, sunt un tip care, v-o spun deschis, nu regret niciodată ce am făcut, că putem face și mai mult recunosc, dar de multe ori nu a depins de mine, nu depinde de individ, ce ar vrea să facă, că câteodată nu poate sau nu-l ajută mediul înconjurător în care trăiește. Pentru mine a fost o satisfacție să văd că tot timpul mergeam cu drag la servicii, să știți, că mergeam cu drag la servicii, și acasă îmi rămânea de multe ori, oare ce fac ăia, pentru că răspunderea nu era numai pentru mine și pentru colegii care-s, care mă înlocuiau, lucrând în schimburi normală că te gândești bă să nu se întâmple ceva acolo că nu era plăcut când aveai un accident, indiferent, nu vorbesc accidente mortale, accidente din astea simple nici ălea nu-s plăcute. Ăăă însă recunosc că pe copiii mei nu i-aș fi dat, nu i-aș da la minerit. Cunoscându-le firea lor nu, eu am fost un om foarte ambițios de când mă știu, dacă mi-am pus ceva în plan am... mi-am făcut și nu mi-o plăcut să fac lucrul pe jumătate, nu ăla pentru mine nu. Fac cât pot de bine și cât pot de repede dar să-l fac, să știu că ... nu am avut, să zic, regrete sau nu regrete, din ceea ce am făcut nici nu m-am făcut de rușine, cum să zic, de rușine că nu am fost în stare să..., cu să zic, de multe ori am fost un bun colaborator și cu șefii. Pentru mine ca maistru, eu și acuma zic că maistru este între ciocan și nicovală, cu muncitorii trebuie să te ai vorba aia bine, dar și cu șefii trebuie să fi așa distant și să ai certitudinea cuvântului pe care îl dai, că se poate realiza și că faci ceea ce ai spus. A tărgăna că ...azi fac aalas așa.. așa ceva nu, nu, nu. Eu am, bă, trebuia să înțeleg și oamenii ai avut probleme, bă veneau oamenii, știu eu o dată pe lună știu eu o dată sau când și când o dată la nu știu cât, „donmu șef nu pot mâine, mâine am o problem”, ”da domnule te-am înțeles”, îmi notam, fi atent, că aveam lucrări de reparație sau lucrări, se lucra și duminica, trebuie să recunoaștem, atuncea lucram noi șase zile pe săptămână, de multe ori merem duminica pentru a produce încă când stăteam rău cu planul eventual, atunci aduceam câțiva oameni să producem, de unde aveam posibilități să dăm minereu să ne putem face planul cât erau. Și atunci contam pe

oamenii ăștia care aveau așa-zise datorii. Dar nu a rămas nimeni dator pentru că și ei, eu i-am înțeles și ei mă înțelegeau, mult mai greu era cu rutele, cu rutele era mult mai greu, că având muncitori pe rute și vă dați seama, rute foarte lungi, obositoare, am avut muncitori la mina Baia Sprie în Sighet șaptezeci de kilometrii, am avut Ciocotișu cincizeci și ceva de kilometrii, și nu știu cât, foarte lungi, Fărcașa zona aialaltă pe distanțe, ... ei făceau o oră și jumătate cu mașina, nu era ușor nici pentru ei, trebuia să-i înțelegi și pe ei, oamenii ăștia-s erau eroi pentru familia lor în primul rând, erau eroi și pentru sine așa ca, deci era cel mai mare ajutor pe care l-or avut sau l-am primit între ghilimele a fost masa caldă, masa caldă și aia mult mai târziu, o venit hă hă hă .. o venit aici aproape în optzeci și ceva când s-o introdus masa caldă la intrare în mină. Aia a fost de mare ajutor, aveai două feluri de mâncare felul unu și felul doi acolo cald, omul care o venit de acasă probabil că acasă, probabil că acasă acolo la țară o lucrat până înainte a mere la servici n-o mai avut timp să mănânce, di pe câmp o tot mers la mașină și o venit la servici, masa aia a fost pentru el foarte bună. Și vă dați seama că cu oamenii ăștia trebuie să știm să lucrăm sau o trebuit să știm să lucrăm, munca era titanică, muncă grea și hai să recunoaștem și cam neplătită. Că eu și acuma zic, nimeni nu s-a îmbogățit din salariul de mină. Nu, au trăit să zic decent, că și-au mai făcut o casă la țară, dar ăla la țară nu mânca, dar ăsta în oraș hai să zici că avea condiții mult mai bune, cât că au fost greutățile alea, aici mai găseai cât de cât ceva, dar la țară ce, ce își produceau ei atât.

I: Dar totuși cu salariu din minerit se putea trăii, hai să spunem, decent deci față de altele.

R: Se putea dar cu foarte se trăia bine nu zic, că se putea trăi dar depinde salariul ăla la câți venea împărțit, una, doi, depinde de ăăă numărul de persoane la care îl împărțeai că era, și minerii cam aveau copiii, ști că nah, de regulă-s iel un salariu, părerea mea că medie cam la patru cinci persoane hă hă poate și șase, bașca că probabil mai aveau și doi bătrâni bănuiesc că și pe ăia trebuia să-i, care nu mai puteau să lucreze dar stăteau cu iei că așa era, mă refer la țară că la oraș na. Si plus erau scoliile, copiii începeau școlile deci nu era simplu, era salariul mai mare ca la ăstalt dar obținut în ce condiții? și cu cât sacrificiu?, și cu câtă sănătate?

I: da.

R: Că media de vârstă la mineri era cam scăzută, nu prea se beneficiau de pensie multă, nu în toate cazurile bineînțeles, plus că apărea boala aia care te ducea păi silicoza asta pe câți i-o pus în ...

I: O să ajungem imediat și la bolile profesionale. Ca și maestru principal care era aria dumneavoastră de activitate? În ce consta munca efectivă a dumneavoastră?

R: Hei ca maestru principal, și eu am zis, - ce bine-i ca maestru principal – era mult mai multă răspunderea, maestru principal, una, trebuia să-i coordoneze pe toți colegii, să-i că umblând numai schimbul unu de exemplu îi vedeai pe toți, trebuia să te duci cu iei înauntru una, două a doua participai la planul operativ, trebuia să faci plan operativ, închideri de lună, trebuia să era

multă multă muncă, toate lucrările, metoda de lucru, colaborarea cu topograful sectorului, cu geologul sectorului astea toate toate trebuia să

I: Cu normatorul sectorului.

R: În toată metodologia care se aplica trebuia să o aibe în degetul mic, pentru că dacă le lăsa deoparte te loveai de ele mult mai târziu, sau ziceai ce ăsta nu ăsta nu face nimic, imediat te categoriseau ăștia, trebuia să fi, dacă te respectai bineînțeles că nu-i, e o lege nescrisă asta, băi, ca să te respecti ca maistru principal trebuie să fi o treaptă pesete maistru un pic că cam asta ar fi ideal, cam asta a și fost, și să cunoști în amănunțit, în amănunt tot ce se mișcă în cadrul sectorului, de la închideri de lună până la ... sau recepția decadală și să urmărești și planurile ...

I: Îndeplinirea planurilor operative.

R: Planurile operative le urmărești așa, pe urmă trebuie să faci caietul locurilor de muncă, înainte era un caiet la locul de muncă pentru ce se lucrează în amănunt care îl dădeai la maiștrii să îl dea la șefii de echipă, apoi acolo la fiecare control la loc de muncă mergeai și scriai în caietul locului de muncă, ce ai văzut, ce ai stabilit, aia o făcea maistru de fapt, dar normal că tu mereu ca maistru principal sau venea șefu, oricare venea acolo trebuia să scrie în caietul locului de muncă ăla rămânea acolo, era un act acolo, băgat într-o bucată de furtun să nu se umezească, ăla era oglinda locului de muncă și în ăla aveai, omul știa cât plan avea, dar avea o copie după planul de ..., adică de pe locul lui de muncă, normal, dar alea toate cumulate la sector trebuia să îți dea planul care-l normal trebuia să îl ai în luna respectivă, și nu numa... să nu lucrezi numa până azi sau mâine, trebuia să lucrezi pentru răspoimâine până.... să ai perspectivă mă de aici ce fac în continuare, să te deschizi, să faci lucrări de pregătire în avans să nu te suprapui - bă stai că dacă ajung, fac asta, trăbă îmi trăbă suitor acolo, îmi trăbă galeria pă ... sau fac o altă galerie că văd că unde lucrez îi pericol sau știu eu, schimbăm metode de Îs multe multe multe probleme care se ivesc, bineînțeles că le faci în colaborare și cu șefii de sectoare și cu inginerii șefi pentru că și dâștii când vin în control la mină tot de astea le discută, intram în mină, vedeam, știm și veneam afară, și ne adunăm, facem o ședință de aia de un colectiv de șefi de conducere a sectorului și bineînțeles că acolo se stabileau asta, asta, asta facem, acuma, peste un an facem aia dar în perspectivă hai să începem lucrarea, că cât durează lucrarea de pregătire. Îs multe multe, numai așa poți să îți realizezi un plan. Nu era ușor, îs multe, am avut și lucrări, cam ultima, ultimii ani am fost la un sector cu lucrări vechi, lucrări în ... acolo e pericolul mare.

I: Povestim de Dealul Minei din Baia Sprie, partea superioară.

R: Da am avut în partea superioară a minei chiar în carieră, de acolo am avut niște lucrări în galerii de coastă, lucrări care au fost excavate odată dar excavările atunci nu au făcut, au luat numai smântâna, nu sa extins, au luat numai filonul care o fost mai bun. Am găsit acolo niște ramificații atâta de bune, mai ales la Leveș, galeria Leveș, chiar în ... că de acolo vedeam afară, era un suitor că vedeam afară și s-a surpat acolo o bucată și se vedea soarele, vedeam până afară, era acolo plăcut, a aveam acolo niște minereu, niște zăcământ cu un conținut de ne-am ... nici nu

ne dădea voie directorul zicea – bă nu dăm mai mult de cinci vagoane șase că n-avem nevoie de acolo. Nici nu aveam cum să excavăm mult acolo, că am intrat noi cu niște instalații de perforat găuri medii și lungi acolo și le-am pușcat, am făcut pușcări masive. De-a lungul carierei mele de 28 de ani de mină am avut atâtea pușcări masive, cea mai mare a fost 7200 de kile, a fost o lucrare formidabilă ...

I:7.520 kilograme dinamită.

R: Da dinamită. Am încărcat o săptămână cu salvatori cu ăștia. Au mă durea capul măi frate că după trei zile ... era spațiu închis și dinamita se descompunea un pic și mirosul ăla de acolo, ieșeai cu o durere de cap de te termina. Dar trebuia făcute și ăstea, cineva trebuia să se ocupe și de ăstea, și nu e simplu să detonezi 7500 de kile acolo, îs foarte multe circuite de făcut, capsarea se face cu multă multă atenție, mi-au trebuit muncitori de înaltă calificare, artificieri de bună calitate nu orice acolo, și oameni sănătoși, și am stat în mină efectiv, am rămas la circuite, când am făcut circuitele am rămas două schimburi și n-am reușit, bine am mai avut încă ceva de capsat, deci cu capsare cu tot am avut circuit și pe urmă, o venit, ultima verificare a venit șeful de la protecția muncii care răspundea da pușcare și ne-am, cum se zice, ne-am verificat pe o ultimă verificare și pe urmă explozia propriu zisă care nu se putea face decât sâmbătă spre duminică sau cam așa, că până luni artificierii ăsta, salvatorii poată să meargă să ia probe de aer să putem ști, să facă control la mină, să vedem dacă nu s-o întâmplat vreo surpare în urma pușcării aleia masive, suflul ăla, suflu ăla putea să-ți distrugă , știu eu, niște armături, sau se puteau întâmpla mai multe. Asta una doi controlul aerului, că nu puteai luni să trimiți oamenii în mină și luni toate sectoarele, toți maiștrii, toată lumea intra în mină să facă controlul, ca să fim asigurați că nu s-a întâmpla nimic. Bine, nu se făcea așa de cantități așa de mari, bine am avut și cu 5000, dar restul erau cu cantități mai mici să zic așa la vreo 2000 ălea parcă, când mă gândesc că cu câteva sute de kilograme poți arunca un oraș în aer, noi am pușcat cu 7000 în mină, ști ca să vedeți cum îi zăcământul, bine erau găuri lungi și medii și le am făcut. Apropo de găuri lungi, nu vreau să omit o lucrare care a fost considerată premieră mondială, am pușcat un suitor, deci un suitor, între două orizoante de 54 de metrii că atâta o fost acolo, că de la 60 de metrii ..că primii 6 metrii au fost excavați on pic mai larg, acolo să putem pune instalația de foraj de dat găuri lungi, și ne-o trebuit un pic de înălțime mare și de, deci a fost o lucrare formidabilă enormă, să perforezi găuri de 60 de metrii cinzeci și ceva de metrii 55 și să le încarci, deci o lucrare, am pușcat-o într-o ... era rocă sterilă, într-adevăr, după ce am pușcat-o o rămas între ele o bucată îngustă, deci s-a rupt și după acea ăla a trebuit, a fost blocaj mai mult că roca s-a rupt propriu zis dar acolo s-a blocat, apoi cu niște rude de ăstea am băgat niște exploziv acolo, vă dați seama cu ... prima dată am încercat de sus, n-o mers și pe urmă cu ăsta s-a deblocat. Din păcate nu am mai continuat, inginerul care o fost cu ideea, un doctor, fie iertat a murit, a plecat în State și a uitat să mai vină. O luat proiectul cu el, când o plecat, bine se știa deja în lume că ăstea se anunți, adică se anunță, ne lăudăm și noi cu ce facem bun, nu?, și o fost momit omul să rămână. Deci am prins lucrări foarte frumoase, deci, rămâi cu amintiri plăcute te poți lovi, mă gândesc că am pornit de la construcții și am ajuns să vorbesc de o premieră în ... e plăcut. E ceva care rămâi, rămâi cu ele,

le-am explicat și la copiii, ca să explici cuiva care n-o văzut mina este foarte greu. Mulțumesc lui ăl de sus că, nu zic că nu am eu probleme medicale dar nu-s de ălea grave deocamdată m-am ehh.

I: O întrebare personală dacă vreți răspundeți dacă nu, nu. Sunteți o persoană religioasă? Și dacă da, cum v-a ajutat acest lucru în munca dumneavoastră?

R: Am fost o persoană religioasă de când mă știu, de la, am avut un bunic care a fost cantor în biserică, bine acuma am nepot preot dar ăăă realitatea e următoarea am fost, îs și voi rămâne cât oi mai fi. Am prins doi ani de religie, primul în clasa întâia și în clasa a doua, am prins ani de religie și după aia o venit alt regim, bine mergeam la biserică, toți mergeau inclusiv directorul, că ne întâlneam acolo, noi ne salutăm cu “Hristos a înviat” în curte la Paște sau de Crăciun mergeam la colindat, se știa, dar serviciul era servici. Nu se punea problema, asta, latura creștină era o altă treabă nu aveau treabă cu mineritul propriu zis, una. Doi însăși salutul intrării în mină e “Noroc bun și doamne ajută” toți minerii îl spuneau în special ăștia de la ... o rămas ca salut să ai noroc, să ai sănătate era și necesar să ai noroc bun, să ai noroc să intri, să ieși, să nu ieși zgâriat, nu accidentat, zgâriat. Da cam asta îi. Să ai o satisfacție, asta e un balsam sufletesc pentru cei care am lucrat sub nivelul, cota zero cum s-ar zice la minus.

I: În afară de adâncime și întuneric, care erau condițiile de muncă în minerit? De asta probabil nu s-a făcut toată lumea miner, tocmai datorită, să spunem, condițiilor specifice de muncă. Baia Sprie în ce excela? Ca și condiții de muncă?

R: Mina Baia Sprie era mină de gradul zero, foarte grea, foarte greu, v-am spus, eu am prins revenind în urmă așa, în '64 când am ajuns acolo se lucra efectiv în pielea goală, care mai avea un chilot pe el ăla era mai de la oraș precis, ăia de la țară nu veneau acolo, goleai cizmele, cizmele cu care erai încălțat de trei ori, uni veneau fără, cu bocanci, da goleai cizmele de transpirație de două trei ori pe schimb sau și mai des. Erau locuri de muncă unde era foarte cald, foarte cald, 40 50 de grade acolo, mai lăsam câteodată așa furtunul de aer să ne ... dar la distanță, puneam un bolovan pe el să nu-l miște că ..., dădeam ușor drumul la aer să ne mai răcorească așa un pic, așa în micile pauze care le mai făceam că ne opream, că nu puteam ca unu să lucre și unu să... no... aerajul era la pământ, în primii ani era aerajul destul de slab, s-au făcut multe lucrări pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de climat, prin suitori de aeraj s-au adus ventilatoare de mare capacitate, s-au schimbat configurația și a lucrărilor.

I: Traectoriile.

R: S-au făcut multe diguri de aeraj, adică uși de aeraj

I: de dirijare a aerului.

R: Pentru dirijarea aerului proaspăt și se știa de unde intră aerul, unde intră aerul rece și pe urmă puțurile de aeraj pe unde extrage aerul viciat, dar era foarte necesar, v-am spus, introducerea apei

de perforat, nu era apă potabilă, noi am avut la puțul central de la Baia Sprie am avut apă, o conductă de apă potabilă până la orizontul 13, era o conductă din inox de la suprafață și aveau oamenii apă așa. Am prins perioada când se introduceau cu butoiașul de lemn și oamenii aveau un fel de, ca bărbânțele de la brânză, ciuberiș le zicea ciuberiș, și trimeteau omul, erau făcute special, le luau, le aducea mina la magazie, și fiecare loc de muncă aveau câte un ciuberiș de ăla, aveau o găurice acolo, un dop unde încărcai și acolo o găurice pe unde se bea apă, deci de acolo, aia stătea cât de cât rece, butoiaș de ăla min, avea vreo 7 litrii cam așa și mergea, când nu era trimeteai unu din cel mai necalificat din echipă, că ăla mergea și aducea apa pentru că ceilalți trebuia să rămână la asigurarea locului de muncă acolo știți, aveau efectiv să lucrez dar era necesar să îl trimiți și pe ăla, o dată pe schimb sau de multe ori și de două ori, deci ca să vă dați seama ce muncă grea, inclusiv ăstea erau probleme, apă, vă spun de afară, atunci butoiul ăla mare de 300 de litrii se aducea de afară până nu avea conducta aia introdusă, de afară îl introducea apă, trimetea pe puț afară ăla și-l încărcau. Același lucru era, de afară ce mai aduceam, argilă pentru buraj pentru găurile de mină, înainte de pușcare normal trebuia să burezi, și pentru eficiență și pentru asta la toate locurile de muncă, încă îl verificam „bă ai buraj, bă ai adus buraj” era o chestie, necesar dar, pe urmă erau niște bețe de încărcat exploziv de trei metrii, foarte ... făcute la strung, normal. Multe chichițe din astea care trebuiau la loc de muncă, astea toate trebuia să te gândești. Astea trebuia, de la sector trebuia să, acolo trebuia să fie omul cu cap limpede, „bă mi-o cerut maistrul ăla” imediat notam pe un carnet, a maistru principal eram ... „bă asta o cerut ăla ăla bețe de buraj”, la ăla îi trebe nu știu .. , ce-i trebuia în mină, trebuia să fim foarte atenți și bineînțeles să le gospodărească cam cu bun simț, că no.

I: Ok, cu florile de mină să ne spuneți vreo două trei cuvinte, cam de unde a apărut stibina cu baritina de la Baia Sprie. Știți de unde?

R: Aiii ..., frumusețile naturii, la început nu știam ce-s, am văzut flori de mină, la pușcări am prins orizontul 12, acolo am prins cele mai frumoase, adică .., primele no, cele mai frumoase pentru că la fiecare loc de muncă o fost câte ceva, au apărut, unele geode mici, toate florile apăreau după pușcătură, normal că ăstea nu-s pe galerie acolo mergi să le iei, deci unde se pușca pe înaintări acolo apărea câte o geodă, câte o nișă de asta cu..., acolo se formau florile de mină, la pușcătură imediat, bine după asigurarea locului de muncă, minerii mai vechi normal că vedeau gaura și le luau și le puneau de-o parte că era plăcut ochiului acolo. La început eu nu am știut ca am mers prima dată în mină, am călcat ce să vezi pe ace de wolfram, ace de wolfram, cap sec, dar nu mi s-o spus, primii ani bineînțeles. No, stibină îmi plăcea cum se rupeau sub cizme, ca să vezi, dar pe urmă au început să se scoată frumos, multe exemplare am prins, multe geode de ăstea de diferite dimensiuni, e plăcere să le vezi, și nuanțe ca și aspecte deosebite, diferite, unele se puteau scoate, altele erau pe rocă dură, acolo trebuia să vină probagii, trebuia să le, le decupau ei cu metodele, minerul nu avea timp, minerul mu mergea să scoată el trebuia să producă nu să stea să scoată flori, a că scoate nu spune nimeni că nu, el scoate una două sau le pune de-o parte că a veni alții și și-le-a lua că el nu știa. Badea miner de la țară nu știa cu ele, puțini care..., mult mai târziu s-o ..., la început nu vedeam pe nimeni cu flori în mână că normal le luai și mai ales

ăstea sensibile, stibina cu ace din ăstea care se puteau rupe, astea nu, ăstea trebuia să le scoți așa individual, dar un cuarț din ăsta care nu se întâmplă nimic cu el, ăla îl poți pune în sacoșă, în geantă, în ce ai avut la tine acolo și gata. Dar îs o frumusețe și unele îs unicate cred că în lume și e mare, mare durere mare și e păcat că s-au oprit minele și nu ne mai întâlnim cu ele aici îi necazul va fi câți au avut și le-au donat la muzee, ce mai au muzeele mai au că nu știu. Sunt și colecționari care mai au încă acasă da puține, eu recunosc că am două stibine acasă mici, nu mici, frumoase da, și o calcită de la Cavnic care mi-a făcut-o un coleg, că am un coleg de acolo și i-am dat și eu lui o stibină și am făcut și noi un schimb, un troc între noi doi așa. Îmi amintesc, le-am arătat la copiii și așa cu drag se uită, și nepoatele mele, și la flori, am fost cu nepoatele la muzeu aici, acum recent de vreo două săptămâni la Muzeul din Baia Mare au rămas uluite, atâta a filmat aia mai mare, are 16 ani, atâta a filmat cu telefonul cred că una nu a rămas ne nepozată de ea, ca să aibe, vă dați seama o mers la București și ea să le arate la colege ce a văzut ea în Baia Mare.

I: Povestești de wolframit, unde a apărut wolframitul la Baia Sprie?

R: Wolframul? Wolfram am avut pe I8, zis I8 la orizontul 12 și a continuat și la orizontul 13, dar la orizontul 12 o fost foarte mult. La I8 am avut cel mai mult.

I: I8 însemnând?

R: Era un panou, de fapt două panouri, I 8 era lângă, denumirea așa am prins-o, am găsit-o acolo că era lucrarea mult mai avansată lângă puțul Terezia la est de puțul Terezia la vreo 100 de metrii de puț. Deci după pilierul puțului imediat în următorul panou

I: Pe filonul principal nu? Pe filonul principal sau pe o ramură?

R: Pe filonul principal spre est. Deci de la puțul Terezia, la orizontul 12 spre est după pilonul, vă dați seama că pilonul, greșeală, nu pot să zic că-i greșeală. De regulă puțurile când se sapă când se stabilesc puțurile ăstea nu se fixează în filonul principal.

I: În mineralizație, sigur asta e..

R: De regulă în nord sau în sud, depinde dar nici filoanele nu-s verticale că unele îs înclinate, altele ... și atunci te duci într-un loc oricum se apropie puțul de el, nu poți să mergi nici la doi kilometrii de el și cam asta îi, și atunci, cam asta e dar și atunci rămâne pilierul puțului rămâne pentru că puțul ăla trebuie să dăinuiească.

I: Prin pilier înțelegând o porțiune de zăcământ în care nu se exploatează nimic.

R: Nu ai voie să-l exploatezi.

I: nu ai voie pentru a nu compromite structura puțului.

R: Vă dați seama că vin, distrugi tot.

I: bun.

R: Acolo au fost cele mai multe, după aia nu am mai wolfram nu am mai văzut, poate o fost aici mai mărunte dar acolo au fost ace mari frumoase, acolo da....., stibine, baritină roșie.

I: baritină roșie unde ați avut?

R: Tot acolo spre filonul principal înspre est dar mai la, mai la căminul 12, calcite din ăstea au fost, cuarțuri, cuarț am găsit cele mai frumoase, culmea le-am găsit le vreo '65 la vreo cinci luni, șase luni după ce m-am angajat. M-am dus, ridicam, făceam o gură de rostogol jos, am măturat o gură de rostogol și trebuia să ridicăm din bolțari, am lucrat cu constructorii la început acolo, cu așa ziși muncitori auxiliari care au ... pregăteau panourile. Și pe nivelul unu la vreo 5 metrii, 5 metrii de la galeria de bază, de acolo ne-am, am găsit o geodă mică, să zic așa un metru pe un metru cam așa, dar era mult praf dar erau câțiva bucăți de cuarț, mai sus acolo și i-a să văd ... ioi ce frumoase e ăsta. Atunci am prins și eu gustul, hai să le scot și am tras cu ăsta ni o săpălică mică, eu aveam o sapă mică și am tras de ei din praful ăla de acolo și pe urmă am văzut că am scobit o bucată de cuarț dar așa ascuțit la ambele, romboid la capete, mai gros, pfuai..., enorm. O mai venit unul și am găsit trei bucăți formidabile, no ce să fac cu ele, m-am dus jos le-am spălat. Le-am pus, le-am ascuns acolo așa departe și apoi o venit maistru și a spus că no „ce faceți, cum lucrați?” acolo, zic, ia ce am găsit, dă-le în coace.

I: V-i le-a confiscate.

R: Și vorba aia mi le-o confiscat. Da pe urmă am aflat eu și am întrebat, unu trebuia să îmi dai și mie, da o știut afară mai mulți, pe când am ajuns afară cică o știut mai mulți, nu știu cine dar mă rog de regulă trebuia să le dăm că așa zicea, că mai dăm, mai lăsam și pentru noi dar eu atuncea nu am avut eu idee de... foai de mine colecție la nouășpe ani jumate nu știam eu de flori. Dar am avut câțiva geologi foarte isteți, bravo lor, care ei începeau să colecteze de atunci, pe urmă o venit valoare și începea lumea să ... o venit mania asta să colecteze ...

I:Să valorizeze.

R: Și apoi începeau și vagonetarul nu numai minerul din front. Când se vinea câte o geodă, am avut geodă și de stibină la Baia Sprie în care o săptămână s-a scos, era o geodă așa pe lungime, mai lungă așa și nu se putea intra că rea destul de îngustă, în prima fază până după ce s-a mai lărgit ea încolo, au intrat în ea și tot au scos, aia era și avantajos că s-a scos destul de bine...

I: De pe talpă.

R: A avut fundație bună, cum ar veni, și cu multă grijă s-a adus foarte multă.

I: Unde a fost geoda asta, localizare, o mai țineți minte?

R: O fost la 15 dar și la 14, în partea estică, dar panoul nu îl mai rețin.

I: Între Terezia și puțul trei.

R: Între puțul trei și Puțul Terezia, da, acolo o fost în partea estică.

I: Când s-a mînat direcționala.

R: Direcționala , pe filonul principal, acolo o prins, nu știu, o prins și la înaintare jos la, exact, pe cînșpe o prins pe filonul principal la înaintare, investiția, cea mai mare la investiție, o fost, o prins acolo la investiție, chiar aproape de Puțul Trei, acolo o prins o geodă, de acolo s-o tăt scos.

I: stibină pură, stibină numai stibină sau stibină cu baritină?

R: Numai stibină, numai stibină pură.

I: dat stibina asta cu baritină care-i clasică pentru mina Baia Sprie?

R: Asta am avut-o aicea pe ... mai înspre Puțul Terezia pe filonul principal în apropiere, pe la căminul 5, 6, pe acolo era numai cu baritină.

I: spre vest.

R: spre vest.

I: Spre Puțul Orb Unu.

R: Dar și spre est o fost ... dar cu mai mare, cea mai frumoasă o fost între Puțul Orb Numărul Unu și Puțul Terezia. Ei o avut, o avut sectorul unu, sectorul doi în general la Baia Sprie o fost cam mult, dacă și ăștia la investiție ... i-o prins pe filonul principal, dacă aveau galeria aia pe filonul principal, că altfel nu au. Că iei făceau galeria ... deschiderile pe filonul principal și paralel automat făceau galerie în steril pentru că trebuia să te duci cu două galerii oricum pe steril se circula cu vagonetii cel mai mult, și excavările vin pe ... filonul principal era mai cum să zic mai mai rocă mai slabă unde trebuia neapărat să armez, am avut rocă unde am armat cu TH-uri, metalice, zone unde am armat cu lemn de brad, unde lemn de stejar depinde de roca înconjurătoare, am avut locuri unde o trebuit să bandajăm inclusiv pereții, am pus armăturile și am venit cu bandaj de ășta și a trebuit să bandajăm după ele, deci condiții în funcție de roca înconjurătoare, și condiții de lucru grele că ce nu ai, îți dai seama, o normă pentru unde mergeai cu armare era mai mică, ca și productivitate la om și unde ...

I: la căratul materialelor, la punerea lor în operă, totul manual.

R: Costul da, nu că la înaintările ăștea de regulă cam aveam mașini de încărcat, rocoman cum zicem, mașină de încărcat cu .. direct în vagonet, era mari am prins și lucrări cu covata, cu sapa, lucrări de cercetare unde nu puteai să bagi... nu renta să mai bagi și mașină de încărcat pentru că lucrarea de cercetare de exemplu aveam ... o apărut un filon care o deviat de la direcția principală, să vedem până unde ține, hai să facem o cercetare și dura vreo 6, 8 metrii, 10 metrii și pe urmă dispărea, atunci se luau probe, se vedea dacă e rentabil să putem face și acolo o mini

lucrare, dar dispăreau că era ramificație care începea așa bine, frumos, lățime acceptabilă, perfect, bine nu făceam profil mare, un profil mai redus, dar era lucrare cum ar veni fund de sac, și era, bine, până la 8 metri nu aveam nevoie de aeraj dar după aia gata nu, dar dispărea și filonul, dar în rest la lucrările mari erau mașini de încărcat.

I: sigur. Ca o concluzie, ne puteți spune ce a reprezentat mineritul pentru dumneavoastră? Știu că e greu în câteva cuvinte...dar rezumând...ce a însemnat de fapt mineritul pentru dumneavoastră?

R: Pentru mine a însemnat ca om o nouă știu eu...lansare într-o meserie nouă pe care am îndrăgit-o din mers...din ce în ce mai mult și cel mai mult m-o, m-o atașat când am ajuns la Școala de Maiștrii atuncea că atuncea am mai învățat niște lucruri pe care ca și miner nu le știam în amănunție...și pe urmă ce am venit de acolo normal că am condus lucrări, deja m-am lovit eu de asta...pentru mine a fost o satisfacție...deci o lansare și din ce în ce mai mult...ce m-a dezamăgit a fost oprirea lucrării...oprirea mineritului în țară...în țară vorbesc metale neferoase că cărbunele văd că mai merge dar nici aștia și aștia văd că începe să...deci oprirea a fost cea mai grea lovitură pe care a primit-o țara și o să se...o să plângă generațiile următoare după ...pentru că tot...după zăcămintele...avem...suntem o țară bogată, avem bogății și subterane câte vrem și le-am oprit, de ce? Trebuia să ascultăm de cine nu trebuie...zicea lumea că aducem minereu de prin Peru...de prin...bă fraților de acolo să-l aduci până aicea te costă de...că nu-i rentabilă...nici o mină din țară...foarte puține îs rentabile, poate prin Sud Africa acolo unde...zăcămintele de aur...și au...au...automatizări sau ceva, au deci mecanizarea îi enormă...ei acolo probabil că o fi rentabil da și ălea îs particulare clar și se duc...în rest...să-mi spună mie cineva că 95% din tot ce-o fost mine în țară...ăă...în lume n-o fost subvenționate, toate statele o subvenționate...și atunci de ce ne-am plâns?...pentru că e necesar domnule...o să fie necesar de metale...din ce mai facem? Și fierul vechi dispare măi...la un moment dat o să dispară...vorbesc cantitățile mari...acuma o să fie, o să fie atâta de scump tot ce îi produs pe pe...metale o să aibă un preț că ne-om scărpină în cap...așa cum o să ne scărpinăm și după păduri și după...băi...degeaba aveam bogății dacă nu ne știm gospodări...asta îmi pare rău...nu...am dus-o greu și recunosc și a fost greu da eu mă gândesc cu, cu, cu durere în suflet ce se întâmplă cu generațiile care vin...generațiile care urmează...ce-or face...ceva trebe inventat, ceva trebuie nu știu...ceva se va inventa probabil nu știu...mă gândesc că bă dispar...va dispare și petrolul că bă nici ăsta nu poate fi la infinit, gazele...să zic că găsim alte metode...da mă gândesc ce-or face...astea...generațiile care vin...la nepoatele mele mă gândesc...am 3 nepoate

I: Să vă trăiască.

R: Mulțumesc...nu...nu știu...eu...că hai că copiii mei deja sunt...imediat sunt la pensie și ei, unu de fapt îi în pensie da...mă gândesc la viitorul...mai mult...văd că ne tot împrumutăm...bă...până când?

I: Da...domnule M vă mulțumim foarte mult pentru că ați acceptat să faceți parte din acest proiect de suflet.

R: Eu sper că...mulțumesc și eu de...de...de invitație, să știți că cu mare plăcere am venit pentru că...aici vin cu drag pentru că aici îi și o fărâmbă din munca mea...nu a mea propriu-zis da ceea ce-am făcut eu și mă uit cu drag la ce aveți în vitrinele și recomandarea mea ar fi următoarea: cei ce n-au fost în mină să vină măcar aici să vadă...că nu mai au unde mere în mină...gata e clar no...și ca să nu...să nu...uite că orașul ăsta o fost...sau județul mai bine zis o fost un județ mineresc, cu multe mine, am avut foarte mulți angajați...vreo 43...46.000 de angajați am avut la Centrala...pe cele 9 unități incluzând și Leșul Ursului și ăsta de la Satu Mare, Turțul...dar...uite frumusețile astea se găseau în mină...ăstea vor rămâne...cu astea...ăstea trebe să le vadă toți...au și caracteristici, au acolo denumiri, au de tăt...poate din cei care vin aici, un neam de-a lui o fo lucrat și-n mină și îi o plăcere să vezi...le recomand și...n-or avea de regretat nimic...merită...și păcat că nu...nu le puteți expune pe toate, cred că aveți și mai multe...că aicea îs o parte din câte...câte...are Muzeul cred că...n-aveți spații...spațiul ăsta îi mic, păcat că v-o luat partea aialaltă...că trebuia să...să...să aveți un spațiu mult mai mare...și lumea n-ar avea decât de câștigat...să vină să vadă...îs frumuseți pe care trebe văzute...așa cum îs tablourile la Casa Pictorilor...ăstea îs, ăstea-s naturale...tablouri naturale...picturile și alea îs frumoase...no...nu contest...și-o pictură în ulei sau...da-i făcută de mâna omului...asta n-o făcut-o mâna omului...asta o făcut-o natura, roca și o scos-o mâna omului afară...asta-i important...să vină să vadă că nu v-or regreta.

I: Mulțumim încă o dată domnul M.

R: Cu plăcere